

חקיקת בריאות הציבור

קורס 1.ב.4266.286

שנה"ל תשפ"ד

1. **מרצה:** ד"ר עו"ד מאיה פלד-רז
2. **מועדי הקורס:** סמסטר ב', יום ה' 16-18.
3. **תיאור הקורס:** קורס זה בא לבחון את הבעיות האתיות והמשפטיות הכרוכות במימוש של האינטרס הציבורי בבריאות הציבור. אינטרס המדינה בבריאות הציבור עשוי להתנגש בזכויותיו של הפרט לכבוד, לפרטיות, לאוטונומיה על גופו, לחופש העיסוק וכיוב'. השאלות בהן יעסוק קורס זה בין היתר, הינן שאלת לגיטימיות ההגנה על בריאות הציבור, מהות השיקולים העומדים בבסיס איזון אינטרס בריאות הציבור עם אינטרסים אחרים, ומידתיות הכלים המופעלים ע"י המדינה במסגרת זו. מידת ההתערבות של מדינת ישראל באספקטים המדעיים והרפואיים תבחן תוך הצגת משפט משווה וראייה אתית ביקורתית.
4. **מטרות הקורס:** בסיומו של הקורס יבינו הסטודנטים את הבסיס האתי והמשפטי לפעילות בריאות הציבור בישראל ויהיו מסוגלים להעריך את הלגיטימיות והתקפות האתית והחוקית של התערבויות בריאות ציבור.
5. **הרכב הציון:** 100% עבודת גמר.
6. **דרישות הקורס:** קריאת חומר כהכנה לשיעור, השתתפות, הגשת תרגיל, מבחן מסכם.
7. **שיעורים מקוונים:** הסטודנטים נדרשים לפתוח מצלמות בשיעורים. במקרה שהשיעור יוקלט – תמונות הגלריה לא יוקלטו. במקרים פרטניים של קושי בפתירת מצלמה, יש לפנות למרצה הקורס מראש לפני השיעור לקבלת אישור או עזרה.
8. **שעת קבלה:** חדר 407 בניין הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות. בתיאום מראש במייל meraz@netvision.net.il או (עדיפות נמוכה) בטלפון 050-4616336.

9. מטלות קריאה

מקרה מלווה קורס:

הצעת חוק המקרקעין (תיקון – עישון בבית משותף הפוגע בשכנים), התשע"ט–2018, פ/5752/20, יהודה גליק.

נושא 1: אתיקה של ברה"צ

קריאת חובה

- Dawson A., Jennings B., The Place of Solidarity in Public Health Ethics, Public Health Reviews (2012) 34:1, 65-79

קריאת רשות

- Public Health Leadership Society, Principles of the Ethical Practice of Public Health (2002)

- Laaser U, Schröder-Bäck P, Eliakimu E, Czabanowska K, The One Health Global Think-Tank for Sustainable Health & Well-being (GHW-2030). A code of ethical conduct for the public health profession (Original research). SEEJPH 2017,
- Neiburg, Gaar-Bernheim, Bonnie, "Ethics and the Practice of Public Health", in LAW IN PUBLIC HEALTH PRACTICE (Goodman et al. eds., 2003) P.43-62

נושא 2: תיאוריות מדינה

קריאת חובה

- Coggon J., The Nanny State Debate: A Place Where Words Don't Do Justice, A report for the UK Faculty of Public Health on the nanny state debate and its implications for policy and practice (2018)

נושא 3: בריאות הציבור וזכויות הפרט – רקע משפטי

* תרגיל קבוצתי *

קריאת חובה

- חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
- חוק יסוד: חופש העיסוק.
- נייר עמדה מס' 5: תמצית עמדת הפרורם בנושא המהפכה המשטרית המתוכננת על ידי ממשלת ישראל ה-37, פורום המרצים והמרצות למשפטים למען הדמוקרטיה, 20.1.23
- <https://lawprofsforum.wixsite.com/home/blog/categories/%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9E%D7%93%D7%94>
- בג"צ 28/94 בצלאל צרפתי נ. שר הבריאות, פ"ד מ"ט(3) 804, עמ' 820-821 בעיקר – לתרגול בכיתה!

קריאת רשות

- מאיה פלד רז, לגיטימיות ההתערבות השלטונית והמוסדית בהחלטות של הפרט הנוגעות לבריאותו, קידום בריאות מתיאוריה למעשה, פרק 13 (2016)
- בג"צ 3644/05 יוסף זידי נ. שר הבריאות (טרם פורסם)
- בג"צ 6290/93 אביטל זילכה נ. מנכ"ל משרד הבריאות, פ"ד מ"ח (4) 631, עמ' 641-642 בעיקר.
- כל נייר עמדה נוסף כאן -
- <https://lawprofsforum.wixsite.com/home/blog/categories/%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%A2%D7%9E%D7%93%D7%94>
- L.O. Gostin et.al. "The Law and the Public's Health: The Foundations", in LAW IN PUBLIC HEALTH PRACTICE (Goodman et al. eds., 2003) P. 3-22.

נושא 4: זכויות הפרט בשעת חירום

שמיעת הרצאה מוקלטת (תועלה למודל)

קריאת חובה

- פקודת בריאות העם, 1940. סעיפים 20 עד 20ח.
- בג"צ 2109/20 שחר בן מאיר ואח' נ. ראש הממשלה ואח' (26/4/2020) סעיפים 14-46 לפסק דינה של הנשיאה חיות.
- הנחיות היועמ"ש לממשלה: "אשפוז כפוי בשל מחלה מדבקת – שחפת הריאות", מס' 21.065, 10.1.97

קריאת רשות

- חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תש"ף-2020
- צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020

- דניאל שם טוב ואח', "התוכנית הלאומית החדשה למיגור השחפת בישראל", הרפואה 141(ג) (2002), 265.

סוגיות ספציפיות בבריאות הציבור
נושא 5: טבק ועישון

קריאת חובה

- חוק חובת דיווח בדבר נזקים בריאותיים הנגרמים מעישון מוצרי טבק, תשס"א 2000
- חוק הגבלת הפרסומת והשיווק למוצרי טבק, התשמ"ג-1983
- תקנות הגנת הצרכן (פרסומת ודרכי שיווק המכוונים לקטינים), תשנ"א 1991
- חוק למניעת עישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג-1983
- World federation of public health associations, Casebook - Big Tobacco's Dirty Tricks (2022)
- L. J. Rosen, M. Peled-Raz, **Tobacco Policy in Israel: 1948-2014 and Beyond**, 4(12) *Israel Journal of Health Policy Research* (2015)

קריאת רשות

- רע"א 9615/05 **אירית שמש נ. פוקצ'טה בע"מ**, (2006)
- דו"ח הועדה הציבורית לצמצום העישון ונזקיו (2013)
- ת"צ (מרכז) 4398-09-08 **ליטבין נ. בלה שלומקינס** (2009)
- חוק מס קניה (טובין ושירותים) תשי"ב 1952 סעי' 3.

נושא 6. חיסונים

קריאת חובה

- חוק ביטוח נפגעי חיסון, תשי"ן-1989
- חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 8/2016 חיסון תלמידי מקצועות הבריאות ועובדי מערכת הבריאות.
- בג"צ 7245/10 **עדאללה נ. משרד הרווחה** (ניתן 4/6/13) פסק דינה של השופטת ארבל, סעיפים 10-3, 50-64.

קריאת רשות

- Velan B. Vaccine hesitancy as self-determination – an Israeli perspective, 5:13 *Israel Journal of Health Policy Research* (2016)

נושא 7: מסירת מידע לצדדי ג' - אפידמיולוגיה וחובות דיווח

קריאת חובה

- תקנות בריאות העם (הודעות על מחלות מידבקות), תשכ"א-1961
- תקנות בריאות העם (דיווח ומידע מיוחד על מחלת הסרטן), תשמ"ב-1982 – **תרגיל בכתה**
- חוק זכויות החולה תשנ"ו-1996, סעיפים 19-20
- חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 45/2005 מניעת הפצת איידס לבן/בת זוג מיניים.

קריאת רשות

- פקודת התעבורה (נוסח חדש) סעיף 12ב.

- חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 35/2009 חובת הודעה על נהגים עם מצבי בריאות העלולים לסכן את עצמם וזולתם.
- דו"ח מבקר המדינה 66ג', בנושא - הטיפול בתופעה של שתיית אלכוהול מופרזת, עמוד 403 (2016)

סטודנט יקר,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושבגינה אתה/זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דוא"ל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דואל mhait@univ.haifa.ac.il
טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואתה/זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.